

***Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2015-2016***

WPROWADZENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2015-2016 stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Uzupełniono go o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z obserwacji lokalnych problemów. Wskazują one na możliwość łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom od środków psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym. Właściwe wydaje się kreowanie profilaktyki uzależnień poprzez wzmacnianie czynników ochronnych i eliminację czynników ryzyka.

Narkomania jest problemem społecznym. Narkomanią nazywamy uzależnienie człowieka od substancji chemicznych, które wpływają na sposób funkcjonowania ludzkiego mózgu. Pojęcie „narkomania” pochodzi o słowa „narkotyk” określającego substancje psychoaktywne. Narkomania niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych (HIV, żółtaczka, choroby weneryczne). Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej. Ponadto narkomania jest ściśle związana z wieloma innymi problemami społecznymi, takimi jak ubóstwo, bezrobocie, prostytutka, przestępczość czy bezdomność.

Zadaniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

ROZDZIAŁ I

1. Sytuacja narkotykowa w Polsce

Lata dziewięćdziesiąte charakteryzowały się wzrostem konsumpcji substancji psychoaktywnych przez młodzież. Na rynku narkotykowym pojawiły się nowe produkty, takie jak ecstasy, i nowe sposoby przyjmowania narkotyków. Bardziej popularne stały się amfetamina oraz heroina do palenia. Produkcją i handlem narkotykami zajęły się zorganizowane grupy przestępcze. Polska stała się, obok Belgii i Holandii, jednym z czołowych producentów amfetaminy w Europie.

W roku 1994 co piąty respondent (22%) wiedział, od kogo lub gdzie można kupić narkotyki, w 2003 roku - już niemal połowa (49%). W roku 2013 odsetek takich wskazań utrzymał się na podobnym poziomie (41%). Uczniowie, którzy używali narkotyków, zostali zapytani, jakie to były środki. W roku 2013 aż 88% uczniów, którzy mieli kontakt z narkotykami w ciągu ostatnich 12 miesięcy, wymieniło marihuanę.

Do najbardziej dramatycznych konsekwencji używania narkotyków należą zgony z powodu przedawkowania. Głównym źródłem informacji na ten temat w Polsce jest rejestr prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny. Analiza najnowszych danych za rok 2011 wskazuje na nieznaczny wzrost zgonów do 285 przypadków (z 261 w 2010 roku). W 2011 r. średni wiek osoby zmarłej wskutek przedawkowania narkotyków wynosił 37 lat. W Polsce, do końca 2012 r. (dane zaraportowane do 30 czerwca 2013 r.) zarejestrowano 16 562 przypadki zakażeń HIV.

Podczas analizy sytuacji wykonanej na potrzeby Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, stwierdzono że na terenie gminy zdarzają się przypadki sięgania po narkotyki, jednakże problem ten jest bardzo ciężki do zdiagnozowania. Świadomość zagrożenia narkotykami powinna znaleźć swoje odzwierciedlenie w działaniach zapobiegawczych, skierowanych na wczesną profilaktykę w sposób szczególnie połączoną z profilaktyką alkoholową.

2. Cel główny Programu

Celem głównym Programu jest podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zmniejszenie popytu na narkotyki oraz minimalizowanie problemów, w tym szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa o zagrożeniach narkomanią i niwelowanie istniejących problemów.

3. Cele szczegółowe Programu

- 1) Pogłębienie wiedzy dotyczącej narkotyków i przedstawienie negatywnych skutków używania tych środków społeczności lokalnej.
- 2) Edukacja poszerzająca wiedzę na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii.
- 3) Wdrożenie systemu szkoleń dla młodzieży szkolnej ich rodziców i nauczycieli jak również społeczeństwa lokalnego.
- 4) Ukształtowanie postaw asertywnych przyczyniających się do ograniczenia ryzyka związanego z okazjonalnym przyjmowaniem narkotyków.

Rozdział II

1. Profilaktyka

Najważniejszym aktem prawnym regulującym problematykę związaną z narkotykami w Polsce jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa precyzuje zasady i tryb postępowania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, zadania i uprawnienia organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego oraz przepisy karne za przestępstwa narkotykowe. Do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii obejmujących m.in. zapewnienie pomocy osobom używającym narkotyków oraz ich rodzinom w Polsce zobowiązane są, zgodnie z ustawą, odpowiednie organy administracji

rządowej, instytucje przez nie nadzorowane oraz samorządy lokalne. Organizacjami kompetentnymi do ww. działań są ponadto organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia), organizacje kościelne, rodziny osób uzależnionych.

2. Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

- a) Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii uzależnień w Rzeszowie w zakresie pozyskiwania informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
- b) Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie pozyskiwania informacji o dostępnych miejscach i formach pomocy.
- c) Informowanie społeczeństwa o możliwościach skorzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych.

3. Zadanie 2

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

- a) Stworzenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii możliwości korzystania z pomocy psychologicznej.
- b) Współpraca w tym zakresie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Posterunkiem Policji w Boguchwale i Parafiami z terenu Gminy Boguchwała.

4. Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

- a) Współpraca ze szkołami i instytucjami kultury w zakresie organizowania programów i warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- b) Organizowanie szkoleń i programów profilaktycznych dla rodziców uczniów i nauczycieli.
- c) Wspieranie działań profilaktycznych obejmujących m.in. promocję zdrowego stylu życia, aktywność fizyczną jako alternatywę dla używania narkotyków,
- d) Rozwijanie działań profilaktycznych polegających na organizowaniu ogólnodostępnych spotkań o tematyce związanej ze zjawiskiem narkomanii.
- e) Zakup materiałów niezbędnych do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą w tym zakup ulotek i innych materiałów informacyjno-edukacyjnych.

5. Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

6. Zadanie 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- a) Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale w zakresie udzielania wsparcia socjalnego osobom dotkniętym problemem narkomanii.
- b) Współpraca ze Strażą Miejską w Boguchwale w zakresie podejmowania interwencji kryzysowej w rodzinach dotkniętych problemem narkomanii.

Rozdział III

Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Gmina Boguchwała. W ramach realizacji Programu, Gmina będzie współpracować z:

1. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Boguchwale,
2. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

3. Zespołem Interdyscyplinarnym,
4. Posterunkiem Policji w Boguchwale,
5. Strażą Miejską w Boguchwale,
6. Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnień w Rzeszowie,
7. Organizacjami pozarządowymi i innymi Instytucjami.

Rozdział IV

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 przydzielono kwotę 20 000 zł.

Opracowanie:
Katarzyna Błońska-Mnich